

Nr 157.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1934 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till uppförande av verkstadsbyggnader vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda.

(3:e och 4:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1934 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t under »Utgifter för kapitalökning» (bil. 1 punkterna 1 och 2), rubriken »Fonden för förlag till statsverket» föreslagit riksdagen att i avbidan på proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för budgetåret 1934/1935, beräkna dels till uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Malmö ett reservationsanslag å 200,000 kronor, dels ock till uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset å Härlanda ett reservationsanslag å 220,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 23 februari 1934 dagtecknad proposition, nr 153, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden sistnämnda dag, föreslagit riksdagen att till uppförande av verkstadsbyggnader vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda i huvudsaklig överensstämmelse med av fångvårdsstyrelsens biträdande arkitekt den 17 februari 1934 upprättade ritningar för budgetåret 1934/1935 under »Utgifter för kapitalökning, Fonden för förlag till statsverket», anvisa reservationsanslag, att utgå av lånemedel, av

dels 170,000 kronor för verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Malmö,
dels ock 195,000 kronor för verkstadsbyggnad vid centralfängelset å Härlanda.

Då de i ifrågavarande båda fängelser befintliga verkstadslokalerna befunnits vara otillräckliga och för sitt ändamål mindre lämpliga, har inom fångvårdsstyrelsen verkställt utredning rörande uppförande av särskilda verkstadsbyggnader vid berörda fängelser. Fångvårdsstyrelsen har med underdånig skrivelse den 30 januari 1934 överlämnat denna utredning jämte tillhörande kostnadsberäkningar och ritningar, upprättade av styrelsens biträdande arkitekt, samt därvid hemställt, att Kungl.

Maj:t måtte föreslå riksdagen att till uppförande av verkstadsbyggnader vid dessa båda fängelser för budgetåret 1934/1935 anvisa ett reservationsanslag å 365,000 kronor.

Styrelsen har framhållit, att de nuvarande verkstadslokalerna för fångarnas arbete i gemensamhet vore, åtminstone delvis, av för ändamålet mindre lämplig beskaffenhet. Härtill komme, att utrymmet visat sig väl knappt för det antal fångar, som sysselsattes inom verkstäderna. Därest, såsom ifrågasatts, medgivande skulle lämnas att straffarbetsfånge finge efter avtjänandet av mindre del av strafftiden än vad nu vore föreskrivet utföra arbete gemensamt med andra fångar, komme de nuvarande gemensamhetsverkstäderna att bliva alldeles otillräckliga. Utrymme för nya verkstäder finnes emellertid icke inom de nu befintliga byggnaderna vid ifrågavarande fängelser, varför det bleve nödvändigt att uppföra särskilda verkstadsbyggnader inom fängelsernas områden.

Kostnaderna för den föreslagna verkstadsbyggnaden vid centralfängelset i Malmö ha approximativt beräknats sålunda:

byggnadskostnader, däri inberäknat kostnad för ritningar, kontroll och oförutsedda utgifter	kr. 109,500
kostnad för rörledningsinstallation, inklusive av verkstadsbyggnaden påkallad utökning av fängelsets värme-central m. m. »	35,500
kostnad för elektrisk installation	» 22,500
kostnad för spånutsugningsanläggning för maskinsnickeriet i verkstadsbyggnaden	» 2,500
	<u>Summa kr. 170,000.</u>

De för verkstadsbyggnaden vid centralfängelset å Härlanda beräknade kostnaderna te sig på följande sätt:

kostnad för rivning av befintlig promenadgård, provisoriska avstängningsanordningar, uppfyllning och planering m. m.	kr. 10,000
byggnadskostnader, däri inberäknat kostnad för ritningar, kontroll och oförutsedda utgifter.....	» 105,200 115,200
kostnad för rörledningsinstallation, inklusive kostnad för särskild rörkulvert från värme-centralen	kr. 31,300
kostnad för elektrisk installation för verkstadsbyggnaden	» 24,500
kostnad för transformatoranläggning m. m.	» 15,000
kostnad för omläggning av likströmsanläggningen inom fängelseområdet	» 6,500
kostnad för spånutsugningsanläggning för maskinsnickeriet i verkstadsbyggnaden	» 2,500
	<u>Summa kr. 195,000.</u>

Vid beräkandet av kostnaderna för de nu föreslagna båda verkstadsbyggnaderna har förutsatts, att arbetena skulle i allt väsentligt utföras med fri arbetskraft, dock att schaktning och dylika enklare arbeten skulle åtminstone i viss omfattning utföras av fångar.

Utskottet.

Av utredningen i ärendet framgår, att de nuvarande arbetssalarna vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda äro mindre lämpliga för sitt ändamål samt otillräckliga för fängelsernas behov. Otillräckligheten härav torde än mer visa sig, sedan lagen om ändring i vissa delar av lagen den 24 mars 1916 (nr 90) angående verkställighet av straffarbete och fängelsestraff trätt i kraft. På grund härav och då utskottet lika med departementschefen anser, att det vore oekonomiskt, om fängelserna i fråga, som vid jämförelse med rikets övriga fångvårdsanstalter i vårt land äro relativt moderna, ej till fullo utnyttjades, har utskottet funnit sig böra tillstyrka anvisande av medel för beredande åt dessa fängelser av nya, större verkstadslokaler.

Enligt det föreliggande förslaget skulle kostnaderna för uppförande av verkstadsbyggnaderna uppgå till 170,000 kronor i Malmö och 195,000 kronor å Härlanda. Efter tagen del av de i ärendet ingivna ritningarna och kostnadsberäkningarna har utskottet emellertid, särskilt vad angår verkstadsbyggnaden vid centralfängelset å Härlanda, icke känt sig övertygat om, att byggnaderna behöva draga sådana kostnader, som i propositionen ifrågasatts. Genom vidtagande av någon förändring i planläggningen, som dock icke må rubba på det antal platser, för vilka verkstadsbyggnaderna avsetts — eller ett sjuttiotal i vardera verkstadsbyggnaden — samt genom användning av fångarnas arbetskraft i möjlig utsträckning vid byggnadernas uppförande har utskottet ansett anslagen kunna i viss mån begränsas. Utskottet har för sin del ansett, att anslaget för verkstadsbyggnaden vid centralfängelset i Malmö bör kunna begränsas till 150,000 kronor samt att kostnaderna för uppförande av verkstadsbyggnaden vid centralfängelset å Härlanda bör kunna minskas till 170,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må till uppförande av verkstadsbyggnader vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda i huvudsaklig överensstämmelse med av fångvårdsstyrelsens biträdande arkitekt den 17 februari 1934 upprättade ritningar för budgetåret 1934/1935 anvisa reservationsanslag av

a) 150,000 kronor för verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Malmö; samt

b) 170,000 kronor för verkstadsbyggnad vid centralfängelset å Härlanda.

Beträffande sättet för täckning av anslagen kommer utskottet att senare yttra sig.

Stockholm den 8 juni 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 156.